
■ OBSAH

Předmluva — — — — — [7]

ÚVODNÍ KAPITOLA — — — — — [11]

Hodnota tradičních dětských her / Prostředí pro hry / Hry tradiční a hry umělé / Zapomenuté hry / Pohybové hry se zpěvem a tancem / Rozpočítadla / Zvyky spojené s tradiční hrou / Výrazové bohatství / Losování / Vykupování fantů / Z minulosti tradičních her / Sběrání tradičních her / Jak zapisovat tradiční hry / Obměny tradičních her / Třídění her / Co se sbírkou? / Dejte dětem hru / Deset zásad dobrého organizátora her / Zkratky a značky v textu knihy

A. TRADIČNÍ (I NETRADIČNÍ) DĚTSKÉ HRY — — — [69]

I. HRY NA CHODNÍKU — — — — — [71]

1. Pohybové hry bez náčiní — — — — — [74]

Skočka / Berlínská skákačka / Na zvířata, města, jména / Na koně / Květinová skákanda / Šnek / Na ostrůvky / Skákačka po obrubníku / Koho uštkne had? / Ukrajinská skákačka / Květina — strom — zvíře — pták / Honzo, vstávej / Na písmenka / Na pískaře / Na okénka / Vadí? Nevadí? / Čáp ztratil čepičku / Přijela babička z Číny / Raz, dva, tři — sem bratři! / Honička v kruhu / Honička kolem stavení / Závodí kolem domu / Na hvězdy / Přebíhačka / Boj o území / Na schovávanou / Na pikanou / Na kryčky / Na zlodějské doupe / Na kozu / Na horára / Kohoutí zápasy na ulici / Šlapák / Na abecedu / Na jména / Na slámu, na dřevo / Na zlatý prase / Nudítko / Na němého / Na rádia / Pata, špička, noha, ruka / Na ťukanou / Na mezka / Na čem pojedeš? / Na čaroděje / Miluje mě, myslí na mě, nechce mě / Hra na štěstí / Hvězda

2. Hry s kamínky — — — — — [115]

Sběrání kamínků / Koníček / Na dva kroužky / Házení do kruhu / Rixiwátali / Házení na čtverce / Házení na žebřík / Výstup po schodech / Střelnice / Boj o dlaždice / Zabíračka / Oblázková školka / Házení do kroužku / Kamínková / Mexická hra s kamínky / Skákačka s kamínkem / Skákání panáka / Nebe — peklo — ráj / Na školku / Nebe — peklo / Schody / Novozélan-

dská hra / Polské třídy / Bengálská hra / Kaple / Hopscotch — anglická hra / Afghánská „cesta na velkou poušť“ / Zajímavé doplňky a obměny / Panák / Africký panák / Slovácká školka / Labyrint / Kamínku, hop! / Maorská hra s kamínky / Vyhazovačka / Desítka / Turkmenská vyhazovačka / Pentalitha / Drápky / Drápky z Příbramska / Drápky z Plzeňska / Škrábky / Lapaná — drápky z Bechyňska / Na nedrkvého krále / Drobné doplňky a zajímavosti k drápkům / Jackstones — americké drápky / Francouzské drápky / Tichomořské drápky / Lapačka / Kai makamaka / Řada / Pleskačka / Chytání z předloktí / Rytíři / Cvrnkačka / Pavouk / Praha — Brno — Bratislava / Šípková hra / Doki / Lisolo - čisolo / Odebíračka / Hádání na schodech

3. Hry s kuličkami — — — — — [188]

Na kuličkového krále / Dvojičky / Koulená / Na banku / Na sudé / Kuličkáda / Spouštění na důlek / Nejznámější hra s kuličkami / Strefovačka / Na přímé zásahy / Každý do svých / Hra na „kdo — co“ a „po“ / Koník / Vytloukaná / Ťukaná / Na krále / Na devět důlků / Stovka / Dodo / Indiánská hra s kuličkami / Bloquette — francouzská hra / Syrská hra na dva důlky / Íránská hra / Nux-australská hra na pět důlků / Hra kmene Cree / Koulení ke skleněnce / Tinki tinki / Kulinda / Kutálečka / Na trojúhelník / Vyrážení z kruhu / Vybíjení z řady / Pyramida / Hrady / Na čáru / Šprtec / Střelnice / Spouštění kuliček / Cvrnkes / Házení na zeď / Hra na píř / Hazard / Na okénka / Jordánská hra na kroužky / Blèbèrè / Pa-na-pa-na-hu-a / Velký kruh — malý kruh / Na trojúhelník — kyperská hra / Hra s křížem / Indická hra / Kongki nori — korejská ptačí hra / Tradiční zvyky spojené s kuličkovými hrami

4. Hry s fazolemi — — — — — [224]

Na šprtanca / Trefování do důlku / Na císaře, kaprála a babu / Na kroužek / Házení do čepice / O fazole / Slepíčky / Střelba na kolíky / Cocoyocpatolli — aztécká hra

5. Hry s mincemi — — — — — [231]

Panna — lev (hlava — orel) — Desetníkovej soubor / Na bankéře / Cvrnkání ke kolíku / Na čáru / Kasa / Mincovna / Házení na důlek / Házení dřevákem / Holandská hra / Anglická hra / Ode-ode / Dere-dere / Házení na trojúhelník / O mince / Sestřelování mince / Cara-cruz / Čínská hra s mincemi / Arabská hra / Korejská hra / Fantan

6. Hry s míčkem — — — — — [243]

Čtverce s míčkem / Panák s míčkem / Labyrint / Na ptáky, stromy, květiny / Novozélandská hra / Odbíjení na schodech / Školky s míčkem / Školka u zdi / Malá školka u zdi / Dvoupěstová školka / Ruská školka / Polská školka / Americká školka / Na obrubníky / Okénková školka / Házecí štafeta / Kutá-

lečka / Házění na terč / Chytačka u zdi / Na jeden dotek / Na střechu / Trefovačka / O zeď / Na ocet / Vyvolávaná u zdi / Na důlky / Na ovce a berany / Na osmiletku / Zkoušky obratnosti / Anglické hříčky s malými míčky / Hádej důlek / Minitenis s kroužkem

7. Hry se švihadlem — — — — — [267]

Školka se švihadlem / Švihadlová princezna / Opakovačka / Šel medvídek do školky Štěstí — neštěstí / Abeceda se švihadlem / El reloj

8. Hry s různým náčiním — — — — — [274]

Zeměkoule / Školka s gumou / Berlínská schovávačka / Velšská hra na piko-
lu / Skelly / Kopání na terč / Na krabičku / Na chromé kuře / Střelba na ple-
chovku / Střelecká / Vyrážení ze čtverce / Dešťový mrak / Hry s káčou / In-
diánská hra s káčou / Hra v burdy / Na sultána, vezíra a zloděje / Na
harabáča / Součky / Ráj / Sig — hra z Mauretánie / Kostková hra kmene
Keres / Vybírání žaludů / Hra „na flašku“ / Na bubliny / Na auta

II. HRY NA PLÁCKU A ZA HUMNY — — — — — [299]

1. Pohybové hry bez náčiní — — — — — [302]

a) Běžecské hry — — — — — [302]

Dětské honičky / Na strašáka / Kamenná baba / Autíčko, stop! / Ruská honi-
čka / Severská honička / Na čarodějnické kolo / Na ptáky / Na paní krá-
lovnu / Na měsíc a hvězdy / Na bouchanec / Holandská hra na kroužky / Na
veverky / Prodej roh! / Praha — Pardubice — Olomouc — Ostrava

b) Hry rozvíjející sílu — — — — — [312]

Na kazatele / Na škrobáka / Na lišku / Přetahovačka / Lámání talířů / Na bič

c) Hry s tradičním dialogem — — — — — [317]

Na hastrmana / Na paní tetu / Na berana / Na Ančičku / Hra na máslo / Na
ovečky / Na vlka / Na housátka / Na pasačku / Na plátno / Na kočku a na
myš / Na jestřába / Na ševce / Čert klupuje smůlu / Na anděly a čerty / Hra
na vránu / Na mlíko / Tkaní plátna / Na řimbabu (hřimbabu) / Na krvavé
koleno, na krvavého muže, ohnivú bečku a smrtku čili strašidelné hry / Na
zahradníka / Černá Máry

d) Hry se zpěvem a tancem — — — — — [347]

Kolo kolo mlýnské / Zajíček v své jamce / Na neboráčka / Skočila mi mýška

/ Na zahrádku / Na černého Jana / Růžička / Hra na královnu / Hra na nebe a peklo / Na husy / Na křepelku / Na luňáčka / Hra na Heličku, Helišku, Heľušku, Heryšku, Elišku, Lišku / Na kotka / Na Juru / Ožeň sa pajtáš / Oranžáda

e) Různé hry hry bez pomůcek — — — — — [374]

Na sochy / Na houbaře / Na řemesla / Na soudce a obhájce / Na rychtáře / Na čaroděje / Na slepého macíka / Na kuňkavou žábu

2. Hry s míčkem — — — — — [383]

Na křestní jména / Na vysoké páanky / Jirko, chyt! / Vyzvolávaná / Ruská školka (II.) / Na pány / Na děcka / Nalívat d'uky / Na cíle / Na krále a šfšajzla / Na císaře, krále, maršálka / Zlobím se na tebe čili hra na pravdu / Odrážená / Házenka / Uralský pasák / Odpalovaná / Okna

3. Hry s míčem — — — — — [398]

Hloupý Honza / Na' klekanou / Na trpaslíka / Halí-haló! / Mucholapák / Král, princ, sluha / Na přeskočky / Anglie / Malá vybíjená / Vybíjená ve dvojicích / Na třetího s vybíjením / Na záchranku / Plácačka čili harašašu / Na výseče / Čuvašská odbíjená / Na zlatky / Na sloup / Na břevna / Kopaná ve čtvercích / Na branky / Džavgan gon / Bejby-nohejbal

4. Hry s kameny — — — — — [415]

Vyrázení kamenů / Na hazapita / Boj o trůn / Boj o kameny / Oblázková hra / Třináct kamenů / Ruru / Čínská školka / Hra z Celebesu / Na opičáka / Kandžu / Karga / Tolchi nori — korejská školka / Ťuk-ťuk

5. Hry s pruty, hůlkami a kolíky — — — — — [427]

Prodávání masa / Strašidlo z dubiny / Na babu Jagu / Čuvašská hra na rybáře / Na zatoulaná kořata / Šermířský souboj / Pastervecký šerm / Klání — šavlování / Na šibeničku / Kravičky na pastvě

6. Hry s nožem — — — — — [434]

Školka s nožem / Hra slováckých kluků / Vožení drnu / Na kolíky / Peklo — ráj / Na nebe a peklo

7. Hry s různými pomůckami — — — — — [440]

Na strigu / Na slepou bábu / Na hodiny / Mlsná kozo, pojď na zelí / Boj o rukavici / Na studánku / Skákačka přes čepice / Dráždění medvěda / Scho-

vávačka s muzikou / Na klíče / Kavkazská hra / Kde je vajíčko? / Souboj s vejci / Irská velikonoční hra / Chodské velikonoční hry / O pířka / Kuličkový golf / Talř / Kopaná na chůdách / Jřzda mezi kameny / Na celnřky a pařeráky / Kuličková

III. HRY V MĚSTSKÝCH ULICÍCH — — — — — [457]

Na četnřky a zloděje / Hoňkoschovka / Šipkovaná / Barevná psaníčka / Po vsi / Na řidiče a dopraváky / Štronzo

B. NETRADIČNÍ HRY VE MĚSTĚ — — — — — [467]

1. Pozorovací a pátrací hry — — — — — [470]

Doplňte seznam / Kimova hra na ulici / Jsi dobrý čtenář? / Hleďte knihu / Kimova hra na ulici (II.) / Zkouška všřmavosti / Zkouška postřehu a paměti / Jaké je to auto? / Hleďte přřslovř / Sbřránř lřstků / Botanická expedice / Honba za značkami aut / Automobilový přřzkum / Pozorovací hra / Stopovačka / Na detektivy / Buď přřpraven / Pozor, pátrání / Velká úkolovka / Malá úkolovka / Přřstřfelky / Mrtvé schráanky / Honba za pokladem / Orientační cesta městem / Rychlý posel / Tajné poselství

2. Bojové hry — — — — — [486]

Boj čřsel / Tajná schůzka / Tajná vysřlačka / Na pařeráky / V cizřm městě / Mapování města / Interpol na stopě

3. Detektivky — — — — — [493]

Závěř pana Harpagona / Loupeř v obrazárně / Po stopách padělatelů

4. Historické hry — — — — — [516]

Soupis historických památek / Výzkumný úkol / Pamětnř desky / Vyzvědači / Pražské historické hry / Baroko / Baroko — finále / Malá prařská tajemství

Prameny — — — — — [554]